

Hållbarhetsprogram 2023 - 2030

Dnr: RV210587

INNEHÅLL

INNEHÅLL	2
Inledning	3
Syftet, omfattning och avgränsning	3
Hållbar utveckling i Region Västmanland	4
Programmets mål och Agenda 2030	4
Programmets mål och koppling till regionplanen	6
Hållbara inköp och resurseffektivitet	6
Jämlikhet och jämställdhet	7
Klimat	8
Tillgänglighet och delaktighet	9
Biologisk mångfald och giftfri miljö	10
Programmets indikatorer och målvärden	11
Uppföljning	13
Utvärdering	13
Intern referens	13

INLEDNING

Idag och i framtiden står vårt samhälle inför både utmaningar och möjligheter. Klimatförändringar, hälsoutmaningar, demografisk utveckling, en föränderlig världsekonomi och större gap mellan behov och resurser i välfärden är exempel på utmaningar som vårt samhälle möter. I den Regionala utvecklingsstrategin (RUS) beskrivs hur Region Västmanland, utifrån det regionala utvecklingsansvaret, bedriver och tar ansvar för utvecklingen i Västmanlands län, tillsammans med länets kommuner och övriga aktörer. Region Västmanland har under många år arbetat för att regionens verksamhet ska bidra till en hållbar samhällsutveckling, det vill säga en utveckling som tillgodoser alla människors behov och rättigheter idag, utan att äventyra kommande generationers möjligheter att tillgodose sina. Utifrån Agenda 2030 har Västmanlands län stora utmaningar inom social hållbarhet där indikatorerna för socioekonomi, hälsa och välbefinnande, ojämlikhet och utbildning ligger under rikssnittet.¹ Klimatförändringar, minskad trygghet och större gap mellan behov och resurser i välfärden är exempel på utmaningar som hela Sverige möter.

Region Västmanland är certifierat enligt miljöledningssystemet ISO 14001 sedan 2015, vilket stärker trovärdigheten i miljöarbetet. Miljöledningssystemet säkerställer möjligheten att nå målen i hållbarhetsprogrammet till 2030, genom det systematiska arbetssättet där miljöarbetet är förankrat i regionens ordinarie styrning. Regionens arbete med mänskliga rättigheter har utvecklats från att tidigare främst fokuserat på barnrättsfrågor. God ekonomisk hushållning och generationsperspektivet har säkrats genom regionens riktlinje för god ekonomisk hushållning.

Hållbarhetsprogrammet är vägledande för regionens program och övergripande processer och utgör grunden för att göra Region Västmanland hållbart -miljömässigt, socialt och ekonomiskt. Programmets hållbarhetsmål sträcker sig från tidig planering till förvaltning och är formulerade så att alla delar av organisationen kan bidra med engagemang och ägarskap, och utifrån sitt uppdrag och ansvarsområde bidra till måluppfyllelsen i hållbarhetsprogrammet. Arbetet med hållbarhetsintegrering handlar till stor del om attityder, att förändra synsätt, arbetssätt och beteenden.

Syftet, omfattning och avgränsning

Med programmet tar Region Västmanland ett samlat grepp om frågorna och säkrar grunden för att göra den egna organisationen hållbar (ekologiskt, ekonomiskt och socialt) samt säkrar hållbarhetsfrågornas fortsatta framdrift genom att målen i programmet integreras i styrprocessen och målstyrningen.

Programmet säkerställer att Region Västmanland som organisation bidrar till en hållbar utveckling lokalt, regionalt, nationellt och globalt. Genom att säkerställa att regionens verksamheter fortsätter att arbeta hållbart, bidrar organisationen till den Regionala utvecklingsstrategins (RUS) och regionplanens målsättningar om ett välmående, tillgängligt och nyskapande Västmanland. År 2030 ska Region Västmanland bedriva sin verksamhet hållbart i linje med Region Västmanlands vision, värdegrund och riktlinjer om god ekonomisk hushållning.

Hållbarhetsprogrammet omfattar Region Västmanlands interna verksamhet, det vill säga de frågor som förvaltningarna och verksamheterna har direkt rådighet över eller kan påverka. Regionen ska verka för att privata vårdgivare som utför uppdrag åt regionen, samt de bolag som Region Västmanland äger helt eller delvis arbetar för att nå målen i hållbarhetsprogrammet.

¹ [Nulägesanalys Agenda 2030 Västmanlands län \(lansstyrelsen.se\), hämtat](https://lansstyrelsen.se/vastmanland/regionen/regionplan/regionplan-2019-2023) 21-07-12

Hållbarhetsprogrammet styr inte regionens arbetsgivar- och personalpolitik som regleras av andra styrande dokument.

Vidare omfattar inte hållbarhetsprogrammet regionens hälsoinriktade arbete och inte heller de delar av folkhälsoarbetet som hanteras inom det regionala utvecklingsansvaret.

Hållbar utveckling i Region Västmanland

För att regionens verksamhet framåt ska vara hållbar, måste alla tre hållbarhetsdimensioner – den ekologiska, sociala och ekonomiska – genomsyra verksamheten. Genom hållbarhetsprogrammet tar Region Västmanland ansvar för alla tre dimensioner.

Ett ekologiskt hållbart samhälle beaktar planetens gränser genom att vårda naturresurser långsiktigt så att de kan fortsätta försörja nuvarande och kommande generationer. Det innebär ett ansvar att förvalta, skydda och bevara naturresurser, konsumera och producera hållbart samt öka beredskapen mot klimatförändringar. Ekologisk hållbarhet för Region Västmanland innebär att bidra genom att använda resurser klokt, minimera utsläpp till luft, mark och vatten, bevara biologisk mångfald och arbeta för en hållbar konsumtion, produktion och samhällsplanering.

Ett socialt hållbart samhälle är ett jämställt och jämlikt samhälle där människor lever ett bra liv med god hälsa och utan orättvisa skillnader i livsvillkor. Ett samhälle som bidrar till att alla människors grundläggande behov och mänskliga rättigheter säkerställs. Det kräver att människor känner tillit och förtroende till varandra och är delaktiga i samhällsutvecklingen samt tar ett eget ansvar. En viktig del av Region Västmanlands arbete med social hållbarhet är att erbjuda en jämlik och jämställd verksamhet som är tillgänglig för alla, och där arbetet bygger på delaktighet för de invånare som nyttjar regionens resurser och tjänster.

Ett ekonomiskt hållbart samhälle innebär att förvalta och utveckla mänskliga och materiella resurser på ett långsiktigt hållbart sätt. Varje generation bär kostnaderna för den service som den generationen beslutar om och själv konsumerar. Ekonomisk hållbarhet för Region Västmanland innebär att utöva en god ekonomisk hushållning med resurser på ett sätt som inte äventyrar kommande generationers möjligheter eller medför negativa konsekvenser för den ekologiska och sociala hållbarheten. Region Västmanland arbetar för en varaktig, inkluderande och hållbar ekonomisk utveckling. Regionens totala ekonomiska resultat över en konjunkturcykel ska motsvara två procent av skatter och statsbidrag.

Programmets mål och Agenda 2030

Med hållbarhetsprogrammet tar regionen nästa steg genom att integrera de ekologiska, sociala och ekonomiska hållbarhetsperspektiven i ett och samma program för att se till att regionens verksamheter är i linje med och bidrar till Agenda 2030.

Agenda 2030 antogs av FN:s medlemsländer år 2015. Det övergripande syftet är att fram till år 2030 avskaffa extrem fattigdom, minska ojämlikheter och orättvisor i världen, främja fred och rättvisa och vidta åtgärder mot klimatförändringarna. Agendan innehåller 17 globala mål för hållbar utveckling, som i sin tur är uppdelade i 169 delmål. De globala målen är integrerade, odelbara och balanserar de tre dimensionerna av hållbar utveckling; den sociala, den ekologiska och den ekonomiska. Målet för en hållbar samhällsutveckling är social utveckling inom ramen för planetens gränser med ekonomin som medel. Region Västmanlands hållbarhetsprogram har samma tidshorisont som den globala agendan, målen ska uppnås till år 2030.

Bild 1: FN:s 17 globala hållbarhetsmål

Sedan tidigare har Region Västmanland utsett mål 3, 5, 8, 10, 11 och 13 i Agenda 2030 som centrala för regionens hållbarhetsarbete. Utifrån resultatet av de utredningar som ligger till grund för programmets mål har de globala målen 6, 12, 15 och 16 adderats. Med hänsyn till hållbarhetsprogrammets avgränsning styrs mål 11 av den Regionala utvecklingsstrategin (RUS). De utvalda globala målen är direkt kopplade till regionens interna verksamheter. Det är också genom dessa mål som organisationen har störst möjlighet att göra skillnad. Hållbarhetsprogrammets mål speglar de tre hållbarhetsdimensionerna och harmonierar med Agenda 2030, nationella och regionala mål, strategier och handlingsplaner inom hållbarhet. Hållbarhetsprogrammets fem områden och de mål från Agenda 2030 som regionen prioriterar som centrala för hållbarhetsarbetet illustreras nedan.

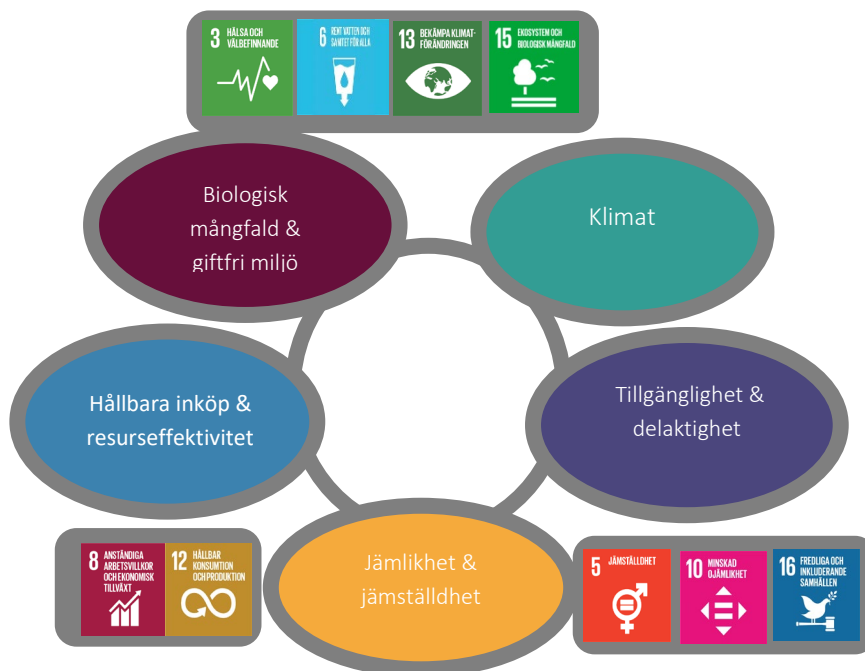

Bild 2: De fem områdena i Hållbarhetsprogrammet (cirkelarna) och deras koppling till de globala hållbarhetsmålen i Agenda 2030

PROGRAMMETS MÅL OCH KOPPLING TILL REGIONPLANEN

Den övergripande målsättningen för hållbarhetsprogrammet är att säkerställa att Region Västmanland år 2030 arbetar hållbart och uppvisar hållbara resultat. Hållbarhetsprogrammets mål kopplas till Regionplanens målområde *En effektiv verksamhet av god kvalitet* och två av målområdets resultatmål; *Verksamheten ska bedrivas med god kvalitet* respektive *Verksamheten ska bedrivas med god hushållning av resurserna*. Hållbarhetsprogrammets fem områden med tillhörande program mål beskrivs nedan.

Hållbara inköp och resurseffektivitet

För att kommande generationer ska kunna leva ett gott liv, med god hälsa och utan orättvisa skillnader i livsvillkor, behöver resurserna fördelas rättvist och användas på ett sådant sätt att de inte överskrider planetens ekologiska gränser. En långsiktigt god ekonomisk hushållning för Region Västmanland skapas genom att verksamheten bedrivs på ett ändamålsenligt sätt, med stabil finansiering som grund och med hänsyn till sociala och miljömässiga aspekter. Det är en förutsättning för att i framtiden kunna erbjuda invånarna god hälso- och sjukvård samt regional utveckling med bland annat en väl fungerande kollektivtrafik, ett rikt kulturutbud och ett framgångsrikt näringsliv. En del i regionens hållbarhetsansvar är att vara en ansvarsfull kund och investerare som tar hänsyn till en långsiktigt hållbar utveckling vid inköp, investeringar och finansiella placeringar.²

Programmets mål		Resultatmål ³ med indikator		Målområde ⁴
År 2030 är Region Västmanlands inköp resurseffektiva och hållbara.	→	RM: Verksamheten ska bedrivas med god hushållning av resurserna I: Måluppfyllelse enligt program	→	En effektiv verksamhet av god kvalitet

För att nå programmets mål behöver Region Västmanland säkerställa att:

- regionens inköp av produkter, material, livsmedel, tjänster och entreprenader är hållbarhetssäkrade genom att alltid ställa rimliga krav kring:
 - cirkularitet
 - klimatpåverkan i enlighet med hållbarhetsprogrammets klimatmål
 - att värna biologisk mångfald och en giftfri miljö
 - social hållbarhet
- regionen har en god ekonomisk hushållning och utnyttjar resurser effektivt genom att verksamheterna anpassar sina processer, med bibehållen eller ökad funktion och kvalitet, så

² Läs mer om kopplingen mellan hållbarhet och inköp i den nationella upphandlingsstrategin, Upphandlingsmyndigheten, <https://www.upphandlingsmyndigheten.se/forbered-organisationen/nationella-upphandlingsstrategin/>, hämtat 21-07-14

³ Avser resultatmål i regionplanen

⁴ Avser målområde i regionplanen

att behovet av material, produkter, livsmedel och miljöbelastande tjänster minskar samt hanterar material-, livsmedels- och produktflöden utifrån cirkulära principer⁵

Jämlikhet och jämställdhet

Alla människors lika värde beaktas och respekteras. Individens unika resurser och förmågor är utgångspunkten för regionens verksamheter i mötet med den enskilde och alla ska få ett lika gott bemötande. I enlighet med Agenda 2030 ska ingen lämnas utanför. Regionen ska verka för att stärka individens egenmakt och främja en god livskvalitet för alla människor. Att främja hälsa och förebygga sjukdom är ett prioriterat arbete i Region Västmanland och en viktig förutsättning för att motverka ojämlikhet i hälsa och säkra framtidens välfärd.

Region Västmanland arbetar med jämställdhetsintegrering i enlighet med CEMR-deklarationen.⁶ Det innebär att utforma verksamheten med hänsyn till de skillnader i livsvillkor, levnadsförhållanden och i relevanta fall biologi, som finns utifrån kön. Arbetet mot mäns våld mot kvinnor är en prioriterad del av regionens jämställdhetsarbete. Vilka normer regionen låter påverka utformningen av tjänster ger olika effekter på den miljömässiga hållbarheten under programperioden.

Hållbarhetsprogrammet bidrar till att säkerställa att Region Västmanland identifierar och prioriterar de individer som står längst ifrån att få sina rättigheter tillgodosedda. Det bidrar till en effektiv användning av regionens resurser. När fler människor ges förutsättningar att ta makten i sina egna liv, ta ansvar och utvecklas, blir det fler som bidrar till den gemensamma välfärden. Då nås målet om ett hållbart samhälle.

Programmets mål		Resultatmål med indikator		Målområde
År 2030 är Region Västmanlands verksamheter jämlika och jämställda	→	RM: Verksamheten ska bedrivas med god kvalitet I: Måluppfyllelse enligt program	→	En effektiv verksamhet av god kvalitet

För att nå programmets mål behöver Region Västmanland säkerställa att:

- regionen arbetar rättighetsbaserat⁷. Det betyder att hänsyn tas till individers skilda förutsättningar utifrån diskrimineringsgrunderna⁸, geografi och socioekonomi⁹.

⁵ Cirkulära principer innebär att resurser utnyttjas mer effektivt, produkterna används i flera steg, återvinningsgraden ökar och avfall minimeras.

⁶ Council of European Municipalities and Regions (CEMR). Den europeiska deklarationen om jämställdhet mellan kvinnor och män på lokal och regional nivå undertecknades av dåvarande landstinget Västmanland 2006. [CEMR-deklarationen - SKR](#) hämtat 2022-02-11.

⁷ Rättighetsbaserat = att arbeta med att stärka individens egenmakt genom att omsätta FN:s allmänna deklaration om de mänskliga rättigheterna till praktisk handling.

⁸ De sju diskrimineringsgrunderna = kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder.

⁹ Socioekonomi = utbildningsnivå, inkomst och position i yrkeslivet.

- verksamheternas tjänster erbjuds kvinnor och män, flickor och pojkar, utifrån behov, inom samma tidsram och att tjänsterna håller lika god kvalitet, oavsett kön
- regionen arbetar barnrättsbaserat¹⁰ och i alla frågor som rör barn beaktas i första hand vad som bedöms vara barnets bästa
- regionens alla verksamheter bedriver ett proaktivt arbete för att förebygga och upptäcka våld,¹¹ hot, kränkningar och tvång, med särskilt fokus på mäns våld mot kvinnor, våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck samt prostitution

Klimat

En av de största utmaningarna mänskligheten står inför är klimatförändringarna. Samhället och människorna påverkas av klimatförändringarna på många sätt. Extremväder blir allt vanligare och mer omfattande med stor ekonomisk påverkan på enskilda och samhället. I klimatförändringarnas spår kan även pandemier bli mer frekventa, spridas fortare, göra mer skada för världsekonomin och döda fler människor än covid-19. Region Västmanlands klimatpåverkan behöver minskas kraftigt och i närtid för att ta ansvar och bidra till att Parisavtalet¹² och Sveriges nationella mål till 2045¹³ om nettonoll¹⁴ utsläpp av koldioxidekvivalenter¹⁵ uppnås. Parallellt med arbetet att minska Region Västmanlands bidrag till den globala uppvärmningen kommer anpassningar till de klimatförändringar som redan är på gång att behöva göras. Att inte förebygga och anpassa regionens verksamhet till ett ändrat klimat kan innebära stora konsekvenser för Region Västmanland.

Programmets mål		Resultatmål med indikator		Målområde
År 2030 är Region Västmanlands utsläpp av växthusgaser i linje med Parisavtalet och har en verksamhet anpassad till de klimatförändringar som redan uppstått eller kan förväntas uppstå.	→	RM: Verksamheten ska bedrivas med god hushållning av resurserna I: Måluppfyllelse enligt program	→	En effektiv verksamhet av god kvalitet

För att nå programmets mål behöver Region Västmanland säkerställa att:

- regionens hela verksamhet till 2030 har minskat klimatpåverkan med minst 50 % koldioxidekvivalenter från 2019 års nivå genom att:

¹⁰ Barnrättsbaserat = i linje med barnets rättigheter enligt lagen (2018:1197) om Förenta nationernas konvention om barnets rättigheter.

¹¹ I begreppet våld ingår alla uttryck av våld, det vill säga fysiskt, psykiskt, sexuellt, materiellt, ekonomiskt och latent våld, samt försummelse.

¹² [Vad är Parisavtalet? - Naturvårdsverket \(naturvardsverket.se\)](#) hämtat 2021-05-05.

¹³ [Sveriges klimatomål och klimatpolitiska ramverk - Naturvårdsverket \(naturvardsverket.se\)](#) hämtat 21-07-14.

¹⁴ Nettonoll betyder att en organisation minskar sina utsläpp så långt det går och det som till slut inte går att få bort balanseras med insatser för att binda eller motverka utsläpp av koldioxid i motsvarande mängd. På så sätt blir totaleffekten på klimatet noll.

¹⁵ Koldioxidekvivalenter är när olika växthusgaser räknas om till samma grad av påverkan på växthuseffekten som koldioxid har. [Koldioxidekvivalenter - Naturvårdsverket \(naturvardsverket.se\)](#) hämtat 2021-05-05.

- alla transporter¹⁶ drivs av fossilfria och förnybara bränslen
 - halverade utsläpp av växthusgaser från energianvändningen¹⁷ i regionens fastigheter och verksamheter
 - halverad klimatpåverkan från inköp av material, produkter, livsmedel och tjänster¹⁸
 - halverad klimatpåverkan från användningen av lustgas och anestesigaser med bibehållen patientnytta
 - halverad koldioxidintensitet i regionens kapitalförvaltning med bibehållen avkastning
- regionens verksamhet, byggnader och utemiljöer är anpassade till de klimatförändringar som redan uppstått eller väntas uppstå

Tillgänglighet och delaktighet

För att vara tillgänglig för alla tar Region Västmanland hänsyn till individens förutsättningar så som funktionsnedsättningar, ålder, geografiska avstånd, kunskapsbrist, språk, samt ekonomi, i utformningen av verksamheten. Region Västmanland arbetar aktivt med att kritiskt granska normer kopplade till diskrimineringsgrunderna samt socioekonomisk status,¹⁹ för att säkerställa ett lika gott bemötande för alla. Utifrån professionella bedömningar ges grupper och enskilda individer möjlighet till inflytande och medskapande. Det skapar förutsättningar för att regionens tjänster ska fungera optimalt och värdesättas av dem verksamheterna finns till för, vilket sparar både pengar och miljö. När Region Västmanland arbetar tillitsskapande, främjas förutsättningarna för att medarbetare och verksamhetens målgrupp ska känna sig trygga med att ta upp svåra frågor, som exempelvis våldsutsatthet, i sina möten. Det leder till att individen får rätt insatser och bästa möjliga förutsättningar för att kunna ta ansvar för sitt bidrag till samhället samt att regionens resurser också används mer effektivt.

Programmets mål		Resultatmål med indikator		Målområde
År 2030 är Region Västmanlands verksamheter tillgängliga och inkluderande	→	RM: Verksamheten ska bedrivas med god kvalitet I: Måluppfyllelse enligt program	→	En effektiv verksamhet av god kvalitet

För att nå programmets mål behöver Region Västmanland säkerställa att:

¹⁶ Med transporter avses egna och inköpta transporter kopplat till kollektivtrafik, varutransporter, ambulanser och tjänsteresor. Utöver det ska regionen utforma verksamheterna och den fysiska miljön för att främja hållbara besöksresor och medarbetarnas arbetspendling.

¹⁷ Med energianvändning avses uppvärmning, elanvändning och kylning.

¹⁸ I material, produkter och tjänster inkluderas till exempel byggtreprenader, byggmaterial, medicinteknisk utrustning, livsmedel och förbrukningsvaror.

¹⁹ Status som utgår från sociala och ekonomiska faktorer (utbildningsnivå, inkomst, yrke eller anknytning till arbetsmarknaden) och som utmärker individer eller grupper av individer inom den sociala strukturen. Socioekonomiska faktorer kan användas som statistisk indelningsgrund för att belysa ojämlikhet i levnadsförhållanden och livsvillkor.

- alla som har behov av Region Västmanlands verksamhet, har tillgång till och möjlighet att ta del av de tjänster som regionen ansvarar för och erbjuder, genom att:
 - regionens tjänsteutbud är anpassat för att möta olika typer av behov²⁰
 - regionens digitala miljöer och verktyg är anpassade för att möta olika typer av behov, samt att regionen har säkerställt att individer i digitalt utanförskap kan ta del av organisationens tjänster
 - regionens information och kommunikation är anpassad för att möta olika typer av behov
 - regionens fysiska miljö är tillgänglig
- alla individer har, i frågor som berör dem själva och deras situation, möjlighet att vara delaktiga och inkluderade i mötet med Region Västmanlands verksamheter
- regionen inbjuder till delaktighet och medskapande, genom att ha en struktur för att ta tillvara såväl enskilda individer som grupper av individers synpunkter, kunskap, erfarenhet och engagemang i utveckling av regionens verksamhet
- regionen arbetar barnrättsbaserat och i alla beslut som rör enskilda barn, grupper av barn eller barn som grupp, görs barn delaktiga och får komma till tals
- de fem nationella minoriteternas rätt till delaktighet och inflytande tillgodoses
- regionen uppfyller sitt ansvar som finskt förvaltningsområde, vilket ger individen rätt att använda finska i muntliga och skriftliga kontakter med organisationen

Biologisk mångfald och giftfri miljö

Biologisk mångfald innebär ett landskap med många olika naturtyper och arter samt en stor genetisk variation inom arter. En hög biologisk mångfald är en förutsättning för att naturen ska kunna leverera de ekosystemtjänster, det vill säga de funktioner och nyttor som vi människor behöver för att få mat, rent vatten och ren luft. Ekosystemtjänsterna är fundamentalt viktiga i samhällsekonomin, men har ofta tagits för givna. Områden med hög biologisk mångfald främjar folkhälsan, då många natur- och kulturmiljöer är viktiga områden för rekreation och friluftsliv. Skogsskövling, föroreningar och övergödning, försurning och utfiskning av vattenmiljöer rubbar känsliga ekosystem. Region Västmanland arbetar aktivt med vattenfrågor genom bland annat insatser kopplade till läkemedel, särskilt antibiotika samt avlopps- och avfallshantering.

²⁰ Behov som finns utifrån olika typer av funktionsnedsättningar (fysiska, psykiska, kognitiva och språkliga), geografiska avstånd, kunskapsbrist, brist på erfarenhet, språk, ekonomi, samt brist på tillit. I arbetet med att uppfylla målet är det även viktigt att säkerställa att regionens verksamheter är fria från begränsande normer utifrån de sju diskrimineringsgrunderna, samt socioekonomiska faktorer.

Programmets mål		Resultatmål med indikator		Målområde
År 2030 är Region Västmanland anpassat till att värna om biologisk mångfald och en giftfri miljö.	→	RM: Verksamheten ska bedrivas med god hushållning av resurserna I: Måluppfyllelse enligt program	→	En effektiv verksamhet av god kvalitet

För att nå programmets mål behöver Region Västmanland säkerställa att:

- regions användning av produkter, material och andra resurser är anpassad till att värna biologisk mångfald och en giftfri miljö
- miljöpåverkan från regionens användning och förskrivning av läkemedel har minskat med bibehållen eller ökad patientnytta
- regionens användning av kemikalier som negativt påverkar miljön eller människors hälsa har minskat

PROGRAMMETS INDIKATORER OCH MÅLVÄRDEN

Programmets mål	Indikator	Målvärde	Nuläge ²¹
År 2030 är Region Västmanlands inköp resurseffektiva och hållbara.	Material-, livsmedels- och produktflöden hanteras utifrån cirkulära principer. Alla inköp bedöms utifrån cirkularitet, klimatpåverkan, biologisk mångfald och giftfri miljö samt social hållbarhet.	Öka cirkularitet 100%	- -
År 2030 är Region Västmanlands verksamheter jämlika och jämställda.	För alla mål i regionplan som mäts med indikatorer grundade på individbaserad statistik, ska resultaten vara lika goda för olika grupper. Alla mål i regionplan som mäts med indikatorer grundade på individbaserad statistik, ska uppvisa lika goda resultat för kvinnor och män, flickor och pojkar. I alla ärenden till politik som rör barn görs prövningar av barnets bästa.	100% 100% 100%	- - -

²¹ För alla indikatorer där nuläge inte anges i tabellen redovisas nuläge/baseline i hållbarhetsredovisningen.

År 2030 är Region Västmanlands utsläpp av växthusgaser i linje med Parisavtalet och har en verksamhet anpassad till de klimatförändringar som redan uppstått eller kan förväntas uppstå.	Regionens totala utsläpp av koldioxidekvivalenter ska minska med 50% Alla transporter drivs av fossilfria och förnybara bränslen. Halverad klimatpåverkan (mätt i koldioxidekvivalenter) från energianvändningen i regionens fastigheter och verksamheter. Halverad klimatpåverkan (mätt i koldioxidekvivalenter) från inköp av material, produkter, livsmedel och tjänster. Halverad koldioxidintensitet i regionens kapitalförvaltning med bibehållen avkastning. Alla processer för riskbedömning är säkrade utifrån en anpassning till klimatförändringar som redan uppstått eller väntas uppstå.	-50% 100% -50% -50% -50% 100%	
År 2030 är Region Västmanlands verksamheter tillgängliga och inkluderande.	Alla berörda verksamhetsområden ska varaktigt förbättra sina resultat avseende dimension Delaktighet och involvering i Nationell patientenkät²² Antal genomförda barndialoger inom Region Västmanland ska öka. Region Västmanland genomför minst ett samråd med de nationella minoriteterna per år. Region Västmanland genomför minst ett samråd utifrån finskt förvaltningsområde per år.	Öka Öka 1 1	- - 1 (2020) 1 (2020)
År 2030 är Region Västmanland anpassad till att värna om biologisk mångfald och en giftfri miljö.	Minskad negativ påverkan på biologisk mångfald och en giftfri miljö från regionens användning av produkter, material och andra resurser. Minskad miljöpåverkan från regionens användning och förskrivning av läkemedel med bibehållen eller ökad patientnytta. Minskad negativ miljö- och hälsopåverkan från regionens användning av kemikalier.	Minska Minska Minska	

²² [SKR, Nationell patientenkät, dimensioner och viktning hämtat 2021-08-31.](#)

UPPFÖLJNING

Uppföljning sker enligt regionens styr- och ledningsprocess till styrelse och fullmäktige inom ramen för ordinarie delårs- och årsrapportering. En sammanfattning av hållbarhetsprogrammets resultat redovisas årligen till fullmäktige via en särskild hållbarhetsredovisning.

UTVÄRDERING

Hållbarhetsprogrammet ska vid behov revideras under programperioden. Utvärdering av programmet sker i sin helhet efter programperiodens slut.

INTERN REFERENS

Detta program är beslutat av [Klicka här och skriv] [datum], § [Klicka här och skriv]. Diarienummer: RV [Klicka här och skriv].